

Timo Heinonen kok ym.

Kirjallinen kysymys kaupallisten DNA-rekisterien käytöstä rikostutkinnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Ruotsissa poliisi on voinut hyödyntää kaupallisia, kansainvälisiä DNA-rekistereitä rikostutkinnassa vuoden 2019 alusta lähtien. Rekisterien avulla ruotsalainen poliisi on selvittänyt vanhoista tapauksistaan ainakin yhden raiskauksen ja yhden murhan, jotka ilman DNA-rekisterien käyttöä olisivat voineet jäädä selvittämättömiksi tuleviksikin vuosikymmeniksi. Ruotsin lisäksi ainakin Yhdysvalloissa lainsäädäntö on mahdollistanut poliisien tutkintakeinojen ulottamisen kaupallisiin DNA-rekistereihin, ja maassa onkin selvitetty ainakin 130 rikosta rekisterien avulla. Lisäksi ainakin Alankomaissa mahdollisuutta rekisterien käyttöön ruumiiden tunnistamisessa ja henkrikosten selvittämisessä harkitaan.

Kaupallisten DNA-testien tekeminen on nykypäivänä suosittu tapa selvittää sukujuuriaan niin Suomessa kuin muuallakin. Arvioiden mukaan noin 25 000 suomalaista ja maailmanlaajuisesti noin 25—30 miljoonaa ihmistä on tehnyt kaupallisen DNA-testin. Vaikka suomalaisten DNA-testien tuloksia voidaan käyttää muissa maissa rikosten selvittämiseksi, Suomen poliisi ei voi hyödyntää näitä olemassa olevia rekistereitä.

Aikakauslehti Seura on haastatellut keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion johtajaa Erkki Sippolaa viime vuoden lopulla DNA-rekisterien hyödyntämisestä rikostutkinnassa. Sippola kertoi haastattelussa, että "On epäselvää, olisivatko tämän tyyppiset tutkimukset hyväksyttäviä suomalaisen lainsäädännön kannalta, mutta asia tullaan selvittämään jossain vaiheessa".

Rikosten selvittämiseen tulisi olla saatavilla mahdollisimman laaja valikoima eri keinoja, ja DNA-rekisterien käyttö mahdollistaisi suurien tietokantojen hyödyntämisen. Rikosten selvittäminen on äärimmäisen tärkeää rikosten uhreille ja heidän läheisilleen, mutta myös koko suomalaiselle yhteiskunnalle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus valmis mahdollistamaan kaupallisten DNA-rekisterien käytön yhtenä poliisin tutkintakeinona Ruotsin tapaan?

Kirjallinen kysymys KK 490/2020 vp

Helsingissä 11.6.2020

Timo Heinonen kok

Pauli Kiuru kok

Kalle Jokinen kok